

DOI: <https://doi.org/10.53486/sstc.v3.09>

CZU: 341.123:355(477+(470+571))

IMPLICAȚIILE ONU ÎN CONFLICTUL MILITAR UCRAINA-RUSIA *UN IMPLICATIONS IN THE UKRAINE-RUSSIA MILITARY CONFLICT*

ȘEVCENCO Violeta, studentă, Specialitatea: EMREI

Academia de Studii Economice din Moldova

Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61

e-mail: sevenco.violeta.wZTA@ase.md

Abstract: *The most effective way to reduce human suffering and the massive economic costs of conflict and its consequences is to prevent conflict in the first place. The United Nations plays an important role in conflict prevention, using diplomacy, collaborative relations and mediation. The war in Ukraine, which began in February 2022, at the moment is the event that has pervaded the global economy and politics, which is why the UN's core objective is to contribute to resolving the conflict and restoring global peace.*

Key words: *War, conflict, UN, Ukraine, invasion, population, assistance, peace, security*

JEL CLASSIFICATION: F35, F51, F52, F53, J17, Q58

INTRODUCERE

Situația de securitate din Ucraina s-a deteriorat rapid în urma lansării unei ofensive militare a Federației Ruse la 24 februarie 2022. Violențele armate au escaladat în cel puțin opt oblasturi (regiuni), inclusiv în oblastul Kyivska și în capitala Kiev, precum și în oblasturile estice Donețk și Luhansk, care erau deja afectate de conflict. Escaladarea conflictului a declanșat o creștere imediată și abruptă a nevoilor umanitare, deoarece aprovizionarea și serviciile esențiale sunt întrerupte, iar civilii fug din calea luptelor.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

Pentru susținerea cetățenilor ucraineni și a celor ce s-au refugiat în statele vecine și din Europa, agențiile din cadrul ONU au pornit diferite campanii și proiecte, în dependență de activitatea de bază a acestora, precum UNICEF, UNAIDS, PNUD etc.

Organizația Națiunilor Unite consideră că invazia Rusiei în Ucraina, reprezintă o încălcare a integrității teritoriale și a suveranității țării. Acesta este contrar principiilor prevăzute în Carta Organizației Națiunilor Unite. Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite a adoptat o rezoluție prin care deplânge "agresiunea" comisă de Rusia împotriva Ucrainei (141 de voturi pentru, 5 împotriva și 35 de abțineri). Consiliul ONU pentru Drepturile Omului a decis, să înființeze de urgență o comisie internațională independentă de anchetă ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei.

În aprilie 2022 ONU au rămas șocați de imaginile cu oameni care zac morți pe străzi și în gropi improvizate în orașul Bucha. A fost solicitat să se depună toate eforturile pentru a se asigura investigații independente și eficiente cu privire la ceea ce s-a întâmplat în Bucha. La fel Adunarea Generală a ONU a adoptat o rezoluție prin care se solicită suspendarea Rusiei din Consiliul pentru Drepturile Omului. Rezoluția a primit o majoritate de două treimi din voturile celor 193 de membri ai Adunării, mai puțin abținerile, 93 de națiuni votând pentru și 24 împotriva.[1] Pentru a începe procesul de restabilire a economiei Ucrainei, dar tot odată și pentru asigurarea altor state cu produse alimentare,

care erau asigurate de importurile din Ucraina, de către ONU în iulie 2022 a fost semnat un acord privind reluarea exporturilor de cereale ucrainene prin Marea Neagră pe fondul războiului în curs. După ce Rusia a revindicat patru regiuni din Ucraina, Adunarea Generală a ONU a adoptat cu o largă majoritate o rezoluție prin care se solicită țărilor să nu recunoască cele patru regiuni, în urma unor așa-zise referendumuri organizate în septembrie, și prin care se cere Moscovei să revină asupra "tentativei sale de anexare ilegală". Rezultatele au fost 143 de state membre în favoarea rezoluției, cu cinci voturi împotriva și 35 de abțineri.

La fel, Adunarea Generală a ONU a adoptat o rezoluție, în noiembrie 2022, care solicită Rusiei să plătească despăgubiri de război Ucrainei, în timp ce ambasadorii s-au reunit pentru a-și relua sesiunea specială de urgență dedicată conflictului. Nouăzeci și patru de țări au votat în favoarea rezoluției și 14 împotriva, în timp ce 73 s-au abținut.

Șefa responsabilității politice și de consolidare a păcii din cadrul ONU, a informat Consiliul de Securitate, afirmând că 5 718 persoane au fost ucise, inclusiv 372 de copii. Refugiații ucraineni înregistrați în întreaga Europă au depășit șapte milioane. Agenția ONU pentru copii, UNICEF, a declarat că cele unsprezece luni de război din Ucraina au perturbat educația pentru peste cinci milioane de băieți și fete. De asemenea centrul istoric al orașului portuar Odesa, din Ucraina, a fost înscris pe lista patrimoniului mondial al UNESCO, la 11 luni de la invazia rusă la scară largă. Această decizie recunoaște valoarea universală excepțională a sitului și datoria întregii umanități de a-l proteja. În aceeași perioadă ONU a făcut apel la 5,6 miliarde de dolari pentru a ajuta milioanele de oameni afectați în interiorul țării devastate de război.

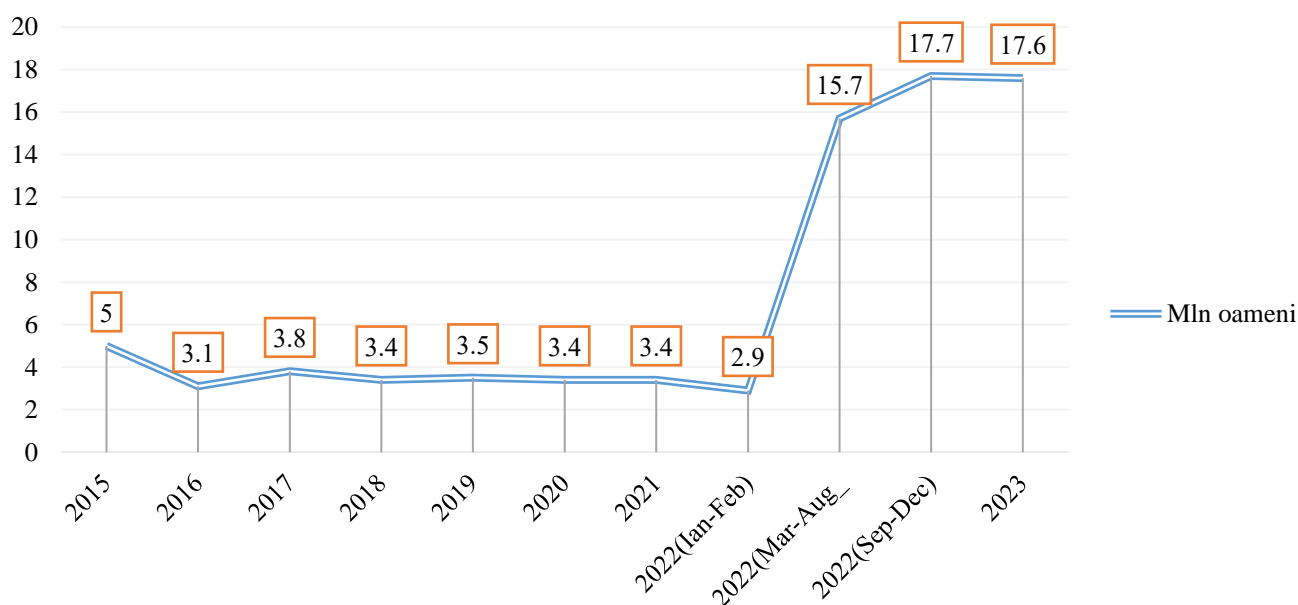

Fig.2.1 Evoluția numărului de persoane care au nevoie de asistență (2015-2023)

Sursa: Elaborat și adaptat de către autor, în baza *OCHA UKRAINE*, [citat martie 2023] Disponibil:

<https://reports.unocha.org/ru/country/ukraine/>

Conform statisticii din figura 2.1, timp de un an de la invazia Rusiei în Ucraina, aproximativ 18 milioane de persoane au nevoie de ajutor umanitar și protecție, 7.8 milioane de cetățeni au părăsit țara și 6.5 milioane s-au strămutat în alte regiuni ale țării. Conflictul a șters 30% din locurile de muncă de dinainte de război. Aproape 10 milioane de persoane, dintre care 7,8 milioane de copii, riscă să sufere de tulburări acute de stres post-traumatic.

În 2022, organizațiile umanitare au oferit diferite tipuri de ajutor- de la alimente și truse de igienă la adăposturi, asistență medicală, educație, asistență juridică, consiliere, asistență în numerar și multe altele - pentru 15,8 milioane de persoane din Ucraina. Aproape 9,5 milioane de persoane au putut primi medicamente și diverse servicii medicale în cele zece luni de război. 7,4 milioane de persoane au primit asistență legată de aprovizionarea cu apă, inclusiv accesul la apă potabilă, igienă și salubritate. Aproape 6 milioane de persoane au primit asistență în numerar în valoare totală de 1,21 miliarde de dolari, ceea ce le-a permis să își satisfacă cele mai elementare nevoi. Aproximativ 7,4 milioane de persoane au beneficiat de diferite tipuri de servicii sociale și juridice (refacerea documentelor legale, sprijin psihosocial, asistență specializată pentru persoanele cu handicap, soluții legate de furnizarea de locuințe necesare etc.). În special, peste 3,2 milioane de persoane au beneficiat de servicii de protecție a copilului (sprijin social, localizarea și reunificarea familiilor, asistență juridică etc.). Peste 12,2 milioane de persoane din toate cele 24 de regiuni ale Ucrainei, inclusiv din zonele de pe linia frontului, au primit asistență alimentară și pentru asigurarea mijloacelor de trai. De asemenea, agențiile ONU au donat peste 1 400 de generatoare pentru spitale, adăposturi, centre de încălzire, stații de pompare a apei, școli și situri pentru persoanele strămutate în interiorul țării. [2]

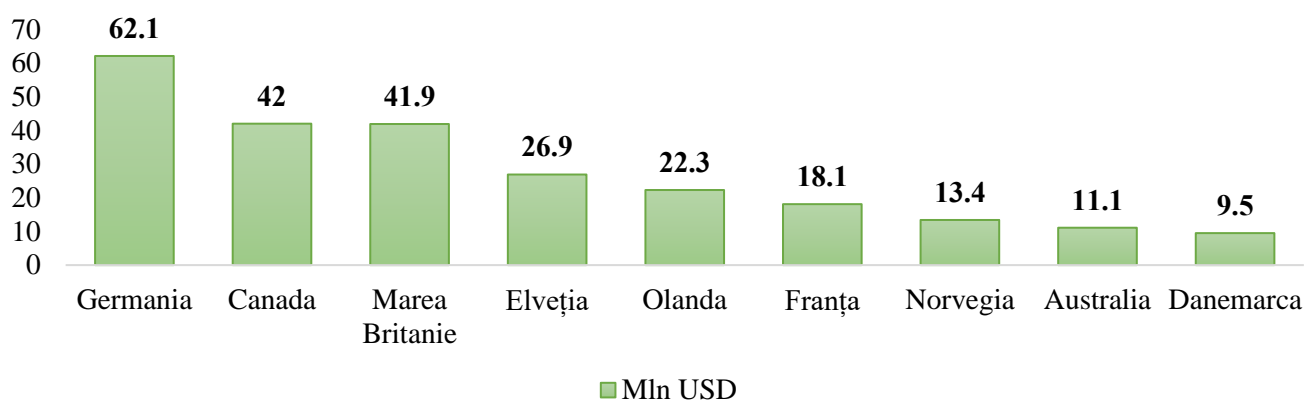

Fig.2.2 TOP 10 state contribuitoare la Fondul umanitar pentru Ucraina (UHF)

Sursa: Elaborat și adaptat de către autor, în baza *OCHA UKRAINE*, [citat martie 2023] Disponibil:

<https://reports.unocha.org/ru/country/ukraine/>

Fondurile comune conduse de UNOCHA au devenit o sursă importantă de finanțare, permițând organizațiilor umanitare să își extindă rapid activitățile și să ofere sprijin pentru milioane de persoane ale căror vieți au fost devastate de război. La sfârșitul lunii decembrie 2022, fondurile debursaseră peste 252 de milioane de dolari SUA pentru a oferi asistența necesară în Ucraina, inclusiv 192 de milioane de dolari SUA din Fondul umanitar pentru Ucraina (UHF) și 60 de milioane de dolari SUA din Fondul central pentru intervenții de urgență (CERF). Conform Fig. 2.2 țările care au contribuit cel mai mult la formarea fondurilor pentru ajutorul umanitar au fost Germania, urmată de Canda și Marea Britanie, iar restul statelor fiind din cadrul UE, înafară de Australia.

Cinci plăți UHF efectuate în cursul anului 2022 au sprijinit 56 de parteneri umanitari, permițându-le să pună în aplicare peste 100 de proiecte și să ofere asistență pentru salvarea de vieți la aproape 4 milioane de persoane.

Aproximativ 63 de milioane de dolari SUA (33 %) din finanțarea netă a fost transferată partenerilor naționali și locali, inclusiv 44 de milioane de dolari SUA (23 %) pentru a sprijini direct 38 de proiecte implementate de ONG-uri naționale. Aproximativ 20 de milioane de dolari au fost alocate pentru a sprijini peste 300 de organizații ale societății civile, organizații comunitare și grupuri de voluntari care ajută persoanele afectate de războiul din Ucraina, în special în zonele din apropierea

liniei frontului. Aceste organizații vor primi granturi și asistență în natură, formare și alte activități de consolidare a capacităților, ceea ce le va permite să ofere asistența și serviciile vitale pe care le oferă milioanele de oameni de la începutul războiului.

PNUD sprijină guvernul în ceea ce privește acțiunile de combatere a minelor și de îndepărtare a resturilor, furnizând echipamente specializate și instruire. În calitate de lider al acțiunii ONU de combatere a minelor în Ucraina din 2016, PNUD a coordonat, de asemenea, eforturile comune, a oferit asistență tehnică și a sprijinit evaluarea pagubelor. Împreună cu partenerii lor, au ajuns acum la aproape 3,5 milioane de persoane.[3] Aproximativ 11,2 milioane USD au fost alocate de PNUD și partenerii săi – UE, Elveția, Suedia, Regatul Unit, Franța, Japonia – pentru a acoperi parțial nevoile imediate ale refugiaților și ale comunităților-gazdă, precum și pentru a sprijini incluziunea socio-economică a persoanelor care fug de război, prin promovarea oportunităților de angajare, extinderea accesului acestora la servicii publice și asigurarea coeziunii sociale. [4]

CONCLUZIE

Deși ONU se implică în conflictul din Ucraina, aceasta nu a dus la oprirea operațiunilor armate sau la îmbunătățirea situației în regiuni afectate. Agențiile din cadrul ONU și organele ONU, s-au axat pe susținerea refugiaților și persoanelor afectate de război, au fost alocate diferite ajutoare umanitare și materiale statelor care adăpostesc cetățenii ucraineni, au fost create puncte de asistență socială, sanitară, psihologică la hotarele cu Ucraina, au fost elaborate programe pentru a asigura incluziunea copiilor și adolescenților în școlile din țările receptoare. Însă la aspectul stopării operațiunilor militare, ONU, fiind o organizație internațională care are ca scop principal menținerea păcii la nivel internațional, aceasta a ocupat o poziție neutră, prezentând incompetență la acest punct.

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.

- [1] The UN and the war in Ukraine: key information, Disponibil: <https://unric.org/en/the-un-and-the-war-in-ukraine-key-information/#uk2>
- [2] OCHA, UKRAINE HUMANITARIAN RESPONSE - KEY ACHIEVEMENTS IN 2022, Disponibil: <https://reports.unocha.org/en/country/ukraine/>
- [3] I WANT EVERYONE TO KNOW HOW WE ARE FIGHTING, Disponibil: <https://feature.undp.org/one-year-of-war-in-ukraine/>
- [4] Războiul din Ucraina, Disponibil: <https://www.undp.org/ro/moldova/razboiul-din-ucraina>

Coordonator științific: POPA Marina, dr., conf. univ.
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, or. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61
e-mail: popa.marina@ase.md